N°. 63.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT. en Wetenschappelijk Blad.

Woensdag den 30 Maart.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Maart.

Ten gevolge van de aanmerkingen, in de sectien van de staten-generaal, gemaakt op het voorgestelde ontwerp van wet tot voorziening in de dadelijke behoeften van de schatkist en de consideratien daarover nog dan minister van financien (*zie ons no. van gisteren, art. 's Gravenhage*) is van wege het gouvernement eene nieuwe redactie voorgesteld, welke heden door de staats-courant wordt medegedeeld.

— Volgens berigten van den luitenant-generaal *Dibbets*, opperbevelhebber van Maastricht, van den 24sten dezer, waren alsdan, in den morgen van dien dag, aangekomen, de heeren *Abercrombie* en *White*, door lord *Ponsonby* uit Brussel afgezonden, om zich op de plaats zelve te overtuigen, of de Belgen hunne krijgsbenden hadden doen terugtrekken in de stellingen, aangewezen bij de wapenschorsing van 21 November 1830, en of zij dus, ten aanzien der vesting Maastricht, voldaan hadden aan de bepalingen van het protocol van 9 januarij. Genoemde heeren hadden zich, kort na hunne aankomst, door den luitenant *Zehelein*, van den staf des opperbevelhebbers, en twee kurassiers vergezeld, naar Eijsden begeven, alwaar, volgens opgemelde bepalingen, geen Belgisch krijgsvolk zich mogt bevinden. Bij het inkomen van het dorp overtuigden zij zich echter, dat hetzelve genoegzaam door hen ontruimd was, de rom werd, bij het verschijnen der afgevaardigden met hun gelede, geslagen, en men vond er een aantal Belgische vrijwilligers, die te wapen liepen, en waarvan eenige de geweren laadden. Genoemde heeren zouden den 25sten naar Brussel terugkeren.

— Uit Ruremonde wordt geschreven, dat, den 21. zondag, te Hoogstraten zich circa 500 man geregelde troepen bevonden. Zij hadden veldstukken bij zich en wachtten nog versterking zoo van geschut als manschappen. In de nabijheid van Hilvarenbeek hebben zich, in het laatst der voorige week, wederom belgische troepen vertoond, een jongen, die hen zag aankomen en vlugten wilde, hebben zij doorschoten.

— De *Courier de la Sambre* kondigt den dood van den bisschop van Mathen aan. Deze prelaat, met name *Oudenaard*, oud-pastoor der kapel te Brussel, die reeds hooge jaren bereikt had, is aan de gevolgen eener beroerte overleden.

— Als een staaltje van de echte vaderlandsliefde en de opofferingen, die men, in den benarden toestand, waarin België zich, ten aanzien zijner financien bevindt, onder de hooge klassen voor het vaderland over heeft, verhaalt een belgisch blad, dat zekere graaf *van der Delft*, de zoon, die een plaisier paarden houdt en dus, naar de wet, voor ieder paard, 20 gulden aan belasting moest betalen, zich opgepakt van *paarden koopman* heeft aangeschaft enkelhalve en niet meer dan 10 à 15 gulden behoeft op te brengen. Mijn heer de graaf een *paardenkooper!* ... en zulke patriotten leggen goed en bloed voor het vaderland veil te hebben!

— Het volgend artikel uit den *Courier* moet onzes inziens meer den lachlust, dan wel de verontwaardiging onzer landgenooten opwekken:

"Holland heeft een somber aanzien. De ontmoediging is er algemeen en er heerscht een volkomen stilstand van zaken. De Hollanders zijn zoozeer bang voor de Belgen, en als men over de grenzen gaat, ziet men door de hollandsche gezagvoerders, met den grootsten angst, van het hoofd tot de voeten onderzocht; men ziet er zeer veel troepen en niets dan verschansingen. Als men intusschen het belgisch grondgebied bereikt, vindt men overal niets dan rust en men is verwonderd, slechts zwakke detachementen troepen te ontmoeten, die er zich vergeefs om schijnen te bekreunen, wat er op het vijandelijk grondgebied voorvalt."

In dat rustige België wordt intusschen te Brussel en te Gent, gepluisterd en de kleine detachementen, die er zich weinig om schijnen te bekreunen, wat er op het vijandelijk grondgebied voorvalt, komen, in weerwil van wapenstilstand en alles, gedurig bij ons zieken en raven.

BELGIE.

Antwerpen, den 27sten Maart.

Onze stad is wederom het tooneel van ernstige bewegingen geweest. De kolonel van het 1e regiment jagers, de heer *Borremans*, die openlijk zich ten gunste van het huis van Oranje schijnt uitgelaten en zijn gevoelen geopenbaard te hebben, om de zoodanigen van den prins van Oranje met zijn regement te ondersteunen, schijnt daartoe de eerste aanleiding te hebben gegeven. Het vermoeden, dat op den kolonel rustte, heeft men ook tot de verdere officieren uitgestrekt. In den nacht van zaturdag op zondag bielden talrijke hoopen gemeen volk zich in de omstreken van de Elizabeths caserne op. Reeds den vorigen avond hadden verscheiden soldaten de caserne verlaten en zich met het volk vereenigd. Een vrijheidsboom werd voor de deur der caserne geplant. Een officier, die de caserne verliet, alhoewel een lid van de belgische associatie, ontkwam naauwelijks de mishandeling van het graauw. Intusschen was de kolonel *Borremans*, in den nacht, door het gerecht uit de caserne gehaald, gearresteerd en naar de gevangenis *des Petits Carmes* gebragt; het gemeen begaf zich derwaarts en moest door de gewapende magt tegengehouden worden. Een andere troep bleef echter de caserne nog belegeren. De generaal *van der Meeren* poogde hen te vergeefs door redenen tot bedaren te brengen. Sommigen uit den hoop wilden den regent spreken: eene deputatie werd gekozen, aan welke de regent belooven moest, *den schuldige spoedig en streng te straffen.*

Het graauw had reeds des avonds te voren verscheiden buitensporigheden begaan. Bij het doortrekken van de *rue de Berlaimont* (digt bij de caserne) viel hetzelve het huis aan, daar het dagblad *Le Vrai Patriote* (de voormalige *Gazette des Pays-Bas*, een blad, de oude orde van zaken toegedaan) wordt gedrukt, sloeg de glazen in, vernielde de persen, verstrooide de letters, doch liet het woonhuis ongemoeid. In hetzelfde oogenblik vormde zich eene volksverzameling in de Stroostraat (*Rue de la Paille*), alwaar, na verschillende vruchteloze, en langdurige pogingen, de deur van het huis van den advokaat *Spinder* hadden opengeloopen, zij begonnen reeds de meubelen in het benedenhuis te plunderen, toen er eene patrouille aankwam. De burgerwacht is bijna den geheelen nacht op de been geweest, de stad met patrouilles doorkruissende; verdere tooneelen van wanorde zijn daardoor voorgekomen, ofschoon het gemeen den volgenden dag nog niet tot bedaren was gekomen en met troepen, onder het zingen van den belgischen marsch en de *parisienne*, de stad doorliep.

Het gerucht heeft hier overigens geloopen, dat er eenige arrestatien van officieren hadden plaats gehad; men noemde daaronder den generaal *van der Smissen:* deze officier is gisteren avond te Brussel aangekomen. De bedoelde gerechten zijn echter zeer overdreven.

— De organisatie van het nieuwe ministerie is nog niet ten volle daargesteld, door de weigering van den heer *Devaux*, die voor den hem opgedragen post van minister van buitenlandsche zaken bedankt heeft; men hoopt alsnog zijnen tegenstand te overwinnen.

— Het comité der nationale vereeniging (*zie ons vorig nommer*) heeft gisteren deszelfs eerste zitting gehouden; *Tielemans* is tot president benoemd, *van Meenen* en *Gendebien* tot vice-presidenten, *Wallez* en *Baget* tot secretarissen, *de Facqz* en *Falder* tot tresoriers.

Lijsten tot deelneming zijn naar alle provincien en naar het buitenland gezonden.

— Er wordt gesproken van het oprigten van een vrijcorps voor de kavallerie; men zou daartoe jonge lieden uit gegoede grondbezitters van Luik en Henegouwen zien te bekomen.

GENT, den 26sten Maart.

Gisteren avond is hier veel beweging geweest. Tegen 7 ure trok eene menigte volks naar het huis van den uitgever van de *Messager de Gand*, sloeg de deur open en begon te plunderen. Ook aan de huizen van eenige andere voor oranje-gezind bekende lieden werd een begin met plunderen gemaakt. Het is echter de militaire magt, tegen 9 ure, gelukt, de attroepementen uit een te drijven.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten Maart.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren, zijn de deliberatien voor het voorstel van den heer *Baude* (*zie ons vorig nommer*) voortgezet; in die van heden is dat voorstel met 210 tegen 142 stemmen aangenomen, met een amendement, waarbij het vieren van den 21sten Januarij (*verjaardag van den dood van Lodewijk XVI*) niet alleen afgeschaft, maar zelfs verboden wordt.

De kamer heeft zich vervolgens met de reeds bij de Pairs aangenomen wet over den verkoop van 300,000 hectares bosch

gehouden. De bepalingen dezer door de kamer veranderde en verbeterde wet zijn met 227 tegen 7 stemmen aangenomen.

— De heer *Casimir Perrier*, president van den raad van ministers, heeft onlangs eene circulaire aan de prefecten gezonden, waarbij deze ten sterkste in aangemaand worden, en hunne onderhoorigen bekend te maken met een besluit des konings, met kennis van gezegden raad genomen, waarbij alle deelneming van militaire of burgerlijke beambten aan de zoogenaamde *nationale associatien* ten hoogste wordt afgekeurd.

— Men spreekt van de waarschijnlijkheid, dat de heer *Sebastiani*, minister van buitenlandsche zaken, eerlang zijn ontslag zou nemen.

Het gerucht heeft ook geloopen, dat de Hollandsche ambassadeur zijne paspoorten zou gevraagd hebben.

— In de ministeriele salons van Parijs wordt veel gesproken van eene algemeene Europesche ontwapening, waarvan Frankrijk het voorbeeld zou geven. Verder van onderhandelingen, om de Oostenrijkers het verder voortrukken in Italie te beletten, maar vooral ook van een ontwerp, dat tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Engeland zou gevormd worden, om de onafhankelijkheid van Polen te verzekeren.

— De generaal *Berthezène* heeft, den 5den Maart, eene expeditie op Bona en Medjah gericht. Zij heeft zonder een schot te doen haar doel bereikt. De voornaamste stammen hebben zich onderworpen en trouw gezworen. Men beschouwt dit als eene groote aanwinst voor Frankrijk, die voor de colonisatie in het binnenland zeer bevorderlijk kan wezen.

— De berigten omtrent Spanje blijven in het onzekere. Aan de maatregelen die het gouvernement neemt zou men zeggen dat hetzelve zeer ongerust is. In Andaluzie zou de opstand algemeen wezen en te Kadix en op het eiland Leon, op nieuw het hoofd opsteken.

De fondsen stonden ter beurze van heden als volgt: de 5 pCt. 84, 45; de 3 pCt. 52, 46.

ITALIE.

MILAAN, den 16den Maart.

(Over Frankrijk)

Het hoofdkwartier der insurgenten is naar Forli verplaatst. Zij hebben deze beweging gedaan, op dat, zoo de Oostenrijksche bezetting, van Ferrara, op Forli marscheerde, Bologna niet door den vijand omgetrokken zou kunnen worden, gelijk Reggio en Parma door de bezetting van Modena omgetrokken zijn. Het herstellen der vorige orde van zaken te Parma is niet zoo zacht in zijn werk gegaan als wel gezegd was; het volk heeft er zich tegen verzet en daar is bloed gestort. Men zegt, dat de kolonel *Maranesi* zich met een honderd man in het gebergte geworpen heeft, om van daar eenen guerillas-oorlog te voeren.

BOLOGNA, den 15den Maart.

(Over Duitschland.)

De generaal *Zucchi* is, op den 15den dezer, tot onzen generaal benoemd. Gisteren kwamen [illegible] Pira aldaar aan, welke hem uitnoodigden, dat eene revolutie, welke door eenige studenten beraamd was en in den schouwburg zou losbarsten, aldaar ontdekt en geheel verijdeld was.

Daar bevinden zich onder de Oostenrijksche troepen, die Ferrara bezetten, geheele bataillons Italianen, hetgeen niemand moet verwonderen, want bestemde het noodlot ons Italie eenmaal om de trotsche gebieder der wereld te zijn, thans zijn deszelfs bewoners bestemd, om de onderdanige dienaren der buitenlanders te wezen. Deze zijn dan eens Franschen, dan een Duitschers geweest, en zoo is het toe gekomen, dat het patriottismus der Italianen in *Teutomanie* bestond als de Franschen hen verraften, en in *Gallomanie* als de Duitschers hen den voet op den nek zetteden. Thans zijn zij dus Gallomanen.

De jonge *Napoleon* en *Lodewijk Buonaparte*, zonen der gewezen Koningen van Holland, bevinden zich nog te Forli, alwaar de oudste ziek gevallen is.

DE HEER VAN DE WEIJER, MINISTER VAN MARINE.

(Uit den Messager de Gand overgenomen.)

Moet men, om eene marine te hebben, niet eerst schepen bezitten? Wel neen, antwoordde de regent, die door *Bruno Daalberg* zeker met den naam van *Brutus den grappenmaker* zou zijn bestempeld geworden. Wel neen, eerst een minister van marine; de schepen zullen naderhand wel van zelfs komen. Meester *Silvaan van de Weijer*, een eclectisch wijsgeer, en dienvolgens op alle ambten vlammende, wreef zich in de handen en zeide tot den regent: *ik ben dezman*; want vooreerst, ben ik te Leuven geboren en het schouwspel, dat zich, van mijne geboorte af, voor mij vertoonden was het fraaije kanaal, dat regtstreeks van daar naar Mechelen leidt; ten tweeden heb ik alle de romans van *Cooper* in de grondtaal gelezen: *de Loods*, *de Roode Kaper* en *de Zeeschuimer* ken ik van buiten, ten derden, ben ik reeds zee-ziek geweest. De eerste maal, dat ik België bij de conferentien te Londen ging beschermen, was ik zoo erg daar aan toe, dat ik meende het hart uit het lijf te zullen kwijt raken, en er wezentlijk aan wanhoopte, om ooit weder in staat te kunnen zijn te diplomatiseren. Na dat ik daaraan gewoon, kan geweldig eten en mij desniettemin zindelijk in de kajuit van de paketboot gedragen, en eindelijk, ten derden, heb ik, in het philhellenisch comité te Brussel, eens eene redevoering over den zeeslag te Navarino uitgesproken.

Zoo waar, meer dan noodig is, antwoordde de uitvoerende magt van België, dat, in den tegenwoordigen tijd, Minister van marine te wezen, zoo veel aanspraak op dien post is niet een nosing. Zeg eens, kunt gij braak rooken? — Zoo verre ik weet, niet. De *neoplatonici*, tot welke ik behoor, kunnen den tabaks-rook niet verdragen, antwoordde de Brabandsche *Jan Bart*. — Dat is jammer hernam, *mijn heer* de uitvoerende magt; gij kunt echter wel rum pansch verdragen? — Die lijdt mijn maag volstrekt niet; een glasje madera echter wel. — Madera, dat schikt; want deze is toch ook zeemanswijn. Gij zult mij hier tegen werpen, dat ik aan kleinigheden blijf hangen; maar deze kleinigheden hebben echter eenige waarde. Niet rookende of rokende zou men u voor eenen halfbakken zeeman aanzien en men moet toch ook de aan zijnen stand eigen gebreken hebben.

En den volgenden dag werd de heer *van de Weijer* tot confrater van *van Heijden*, *van de Rijnij* en van andere zeehelden geproclameerd; even gelijk de baron *de Stassart*, lid der akademie te Brussel, een confrater van den heer *Delavigne*, lid der Fransche akademie, is.

Deze benoeming heeft veel nijd en afgunst verwekt. De minister van justitie heeft er echter niets van gezegd, omdat hij het, bij de twee groote ambten, die hij waarneemt, te volhandig heeft, maar de heer *Tielemans* heeft staande gehouden, dat het gouvernement, bij den tegenwoordigen staat van zaken, zonder schepen en zonder kolonien, het departement van marine als tot dat van binnenlandsche zaken behoorende had moeten beschouwen.

De klasse van lieden, in het algemeen te Brussel *de kaai-kapiteinen* genoemd, zijn bij het vernemen van de benoeming van meester *Silvaan*, in een hevig gelach uitgebarsten. Een kunner, die het zangspel *le Petit Matelot* heeft zien spelen, heeft onzen minister van marine den bijnaam van *admiraal Sarpejen* gegeven. Nu heeft, als men het zeggen moet, de heer *van de Weijer* wel in het geheel niets van den in dat zangspel voorkomenden doorvoeden, sterk gespierden en krachtvollen kapitein *Sadoul*, want klein, dun, ligt, steknuzig zijnde, gelijkt hij meer naar eenen kajuit-jongen dan naar eenen minister van marine, gelijk dan ook de heer *Gendebien* meer van eenen deurwaarder dan van eenen president heeft.

De heer *van de Weijer* is voornemens, om, zoodra de bezigheden van zijn voornaamste ministerie, dat van buitenlandsche zaken namelijk, het zullen vergunnen, in een tijdsverloop van [illegible] protocollen, eene kust-reize of wandeling te doen, welke hem echter niet zeer zal vermoeijen, want hij zal geene informatien behoeven te nemen naar het getal schepen, die uit onze kolonien komen. De handel in mosselen zal hem echter nog al bezigheid verschaffen; want te dien aanzien zal hij zich met eigen oogen kunnen overtuigen, in welken bloeijenden staat, niettegenstaande de revolutie, die handel nog in de havens van Vlaanderen, Zeeland en Calloo is.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN [illegible]

Aanbesteding van onderhoud der Groote [illegible]

M. & M. I. P. S., Agent van het Domein te Breda, zal, op Maandag den 18 April 1831 des voormiddags om 10 uren, in stadhuize van Breda, en ten overstaan van den Heer Burgemeester derzelve stad, publiek, voor een tijdvak van een Jaar, ingaande den 1e. April 1831, en expirerende ultimo Maart 1832, aan den minstaannemende, cash in paccolan en daarna in maanden, aanbeden, het gewoon Onderhoud van de G R O O T E W E G E N der 1e. klasse en verdere daartoe behoorende objecten in het ressort van genoemd agentschap, te weten:

1°. De G R O O T E W E G der 1e. Klasse No. 3, gedeelte van het Veerhuis te Sleehwijk, tot de Bossche Poort der stad Breda.

2°. De G R O O T E W E G der 1e. Klasse No. 3, gedeelte van de Antwerpsche Poort der stad Breda, tot de landmietscheiding der provincien Noord-Braband en Antwerpen.

3°. De G R O O T E W E G der 1e. Klasse No. 7, gedeelte van de Moerdijk tot de ontmoeting van den Groote Weg No. 3, bij het Tolhuis No. 4, aan de stad Breda.

4°. De G R O O T E W E G der 1e. Klasse No. 3, gedeelte van den Groote Weg der 1e. Klasse No. 3, in den: Terheijdenschendijk tot de Mansdijksche Brug en landmietscheiding der Arrondissementen Breda en 's Bosch.

5°. De T O L H U I Z E N No. 1 5 en 7, op de Groote Weg der 1e. Klasse No. 3, de W E G B R U G, de [illegible] het V E E R H U I S en V E E R P O N T [illegible] het Oude Maasje, benevens den V E E R P O N T [illegible] met alle de daartoe behoorende objecten.

De Konditien en Bestekken liggen ter lezing ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het late ressort te Arnhem en den Agent van het Domein te Breda, in het Lokaal van het Provinciaal Gouvernement te 's Hertogenbosch, ter Secretarijen van 's Hertogenbosch en Breda, en worden te 's Bosch in het Koffijhuis bij *van Dijsen*, te Dreumel bij *J. Gijsels*, te Rotterdam in het Huis *ten Dijk*, te Gorinchem bij *C. Lobbregt*, te Moerdijk bij *M. van Lommel*, te Terheijden bij *C. van Lommel*, te Bergen-op-Zoom bij *A. van Dort*, te Breda bij *L. Oers*, *P. Hartgeerts* en de Weduwe *C. Vermunt*, te Tilburg in *het Zwaard*, en te Rhijnberk in de *Oranje Societeit*.

L I J S T

Zullende nadere informatien te bekomen zijn, zoo ten Kantore van den Agent te Breda, als bij de Opzichters J. L U G T E N te Terheijden en J. J. W A L E S O N te Baarsdonk.

De Agent voornoemd,

M. S M I T S.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.